

Geschäfesmes finas.

No Rīgas. No 1865ta fahloht now mums Midsneekem tahdi leeli uhdens-pluhdi bijuschi, kahdi schini gadā, un zik leela buhs ta zaur uhdens-pluhdeem nodarita skahde, to schim brīsham wehl newar apspreeest. Pee paſchās Rīgas iħstī pirmā leeldeenas deenā fahka ledus eet un uhdens ſtipri uſ- pluhda kahdas 10 pehdas. Ledus gabali fadambējabs ſtarb Andreja dambi un Kihpu falu. Pee Kahrtu fluhſchahm uhdens iſlausahs zouri, pildija kanali, pahrpluhda taħs ſemakahs weetas ſtarb zitadeli un Reisara dahrſa un pluhda taħlaku uſ Katrinas dambi, lai waretu tur uſ leijas vusi Daugawā eegahſtees. Uſ laiwaħm taudis, ihpachhi baraku eedſiħwotaji, pa leelakai datai strahdneeki pee jauna tules-nama, raudſija paſchi fewi un ſawas leetas glahbt. Kanali schini deenā (prohti pirmā leeldeena) uhdens bija pee Andreja fluhſchahm 5 pehdū angſtak ūfa Daugawā. Pee Kahrtu fluhſchahm strahdaja kahda dala saldatu, ſtabus eeramadami, fmilſchu maiſus celaisdamu u. t. pr., lai waretu uhdens lauſchanohs un ledus dſiħſchanu natureht. Lihds wehlai naktei strahdaja, lamehr apſtiprinafchanas darbs bija beigts. Wehl leelaka ſkahde notika zaur ledus eefchanu pee oħtra Daugawas kraſta. Augħċpu se Benkena falai pahrpluhda plawa, ledus iſlausa dambi un pahrpluhda Jelgawas dſelszela fleedes un plawn ſtarb Jelgawas Ahr-Rigu un Ahgelskalnu un uhdens gahja pahri par Ranta dambi. Leelaka dala no Jelgawas Ahr-Rīgas pahrpluhdu, ta ka teem, kas no Ahgelskalna uſ Rigu grīb tilt, ir jabrauz ar laiwi pahr pahrpluhduſčho plawn lihds angſtam (dſelszela) dambim un tapat ari teem, kas no Rīgas grīb braukt uſ Jelgawu, ir jabrauz ar laiwi no mineta angsta dambja lihds Toħnakkalnam, kur tad ar maſchini brauz uſ Jelgawu. Braukħana pa dſelszelu ſtarb Rigu un Bolderaju ir uhdens-pluhdu deht aptureta. Pirmas leeldeenas wakara ledus fadambējabs. Ledus gabali tikai rahmi ſuhmāhs uſ preeħſhu gar dſelszela tilta pihlareem. Ap Sa-ku falu ledus bija falneem fadambējées, ta ka tur ne uſ kahdu wiħi newareja tilt. Saku falneekem uſnħażza leelas brefmas; zilwekeem bija uſ behninem jagħlaħbja, mahju lohpini tika uſ ploħsteem tureti; behdas un brefmas pahr pilnam. Ohtrā leeldeena (pirmideenā) bija ledus atkal fadambējées.

Tahlak pahr uhdens-pluhdeem runajoht japeemin, ta uſ Spilwas leels gabals no dſelszela dambja zaur ledu ſamai- tahts un ta Katrīna dambis ari tigis ſtipri apſlahdehts. Ap Reisara dahrſa wijs ar uhdeni appluhħdis.

— Ta ihfumā var uhdens-pluhdeem finojuſcheem mums ari kahds wahrdi jaſaka pahr teem darbeem, kas teek pa- strahdati preeħſch uhdens brefmu ſaivaldiſchanas, un ſchē mums goħdam jamin muħſu teizamee ankerneeki, kas schini pluhdu brefmas nepekuſdami un ar leelu wekkliu dawd fo valihdejha. Ankerneekem jaw agraki darbs fahlaħs. Ta ħ- 24ta Merz tika ankerneeku eltermanis Alek Šander Strauch kungs no pilsfeħtas kolegiuma uſaizinahs, lai ploħsta tilta datas nowedoħt uſ Kohju falu (Rojenholm). Salo żer- deen darbs tika eefahkts ar 243 wiħreem un pirms tur wehl darbs bija vabiegt, te ledus fahka leelā preeħdeena pulksten 10 ect. Nu wajjadseja taħs pee Daugawas malas buhda- māhs tilta datas glahbt no ledus-gruhſchanas. Ar 319 strahdneekem ankerneeki kahrahs pee darba, kas zaur ledus ſumfchanohs bija lohti gruhti un wahrigi iſbarams. An-

kerneeki, kureem pa leelakai datai paſchein bija feew behrni pluhdu brefmas, palika deenu un nakti pastahwig i faiva darba, prohti pee tilta datu apſtiprinafchanas un panahza zaur fawwem pubblikeem, ta tilta kohki netika uhdens ajsnejti proħjam. Wiai strahdaja lihds festdeenas taħram un darbs bija laimigi beigts; ar kahdehim, tauħbi un enlureem bija tilta datas ta apſtiprinatas, ta ledus gruhſchanu wareja iſtureht. Schi fahkt ari japeemin, ta ente bija eefaluschi sem ċa-eerohk. No festdeenas wakara ankerneeki stahw pee tilta. Sweħħideenas riħta (pirmā leeldeena) ta jaw minejja, fahka ledus eet. Kahrtu fluhſchahs tika uhdens zauri lauſtas un atkal ankerneekem wajjadseja darba kertes, lai fluhſchahs waretu apſtiprinah. Ankerne eltermanis tika uſaizinahs un ar fawwem ankerneekem fajabs tuħlit pee darba. Polizmeistera kungs fuhtija saldati valihgħa un ta tad ar fawweneoteem spekuleem fahka strahdaj lai uhdens eepluħſchanu kanali waretu aptureht. Sluhha tika zaur fashinehm, fmilſchu maifeem un keegeleem fleġże. Ohtrā leeldeena (pirmideenā) pulksten 6 no riħta bija fo darbs beigts. Schini paſčha deenā veħz puſdeenas ankerneekem radahs atkal jauns darbs. Pee Stenges un Gras- ġaħgu d'sirnawħm leipu se no Reisara dahrſa uhdens un l-oħra zauri lauſu chees zaur Katrīnas dambi. Schi iſ- sums bija jaipilda, bet leelas uhdena pluhſchanas deħi to spekula us ilgaku laiku apſtiprinah.

Ta leelaka ledus gruhſħana bija oħtro leeldeenu, bet dens pee pilsfeħtas paſchās oħtru deenu wiſu angſtak pluhda. Tagad atkal ankerneekem bija pee tilta kohleem kahrahs, kas bija nu uhdeni ja-celaish, ta ka wehlaki wa- pa uhdemi taħlaki west uſ to weetu, kur ploħsta tilts eċċek.

No teem 25 ankerneeku amtes (fabeedribas) loħzekkeem 9 palikuschi uſ Saku falas. Ohtrū deenu wareja ar wahm lihds Saku falai nobraukt un schini deenā ari te d'sħiħwodami, bet pilsfeħta strahdajuschi ankerneeki veħz 5 di strahdajuschi wareja pee fawwnejem mahjas pahrbraukt, bija brefmas bijuschi. Wifa Saku fala bija no uhdens pahrpluhdu, zilweki, ta jaw minejja, bija uſ behniu glahbuschees. Ledus tur ne-efoħt leelu ſkahdi darijjs. Kawahrdu pahr ankerneeku puhlineem un strahdajuschi fo pluhdu-laiķos fazzijuschi newaram atħażu nepeeminet, ta- kerneeku eltermanis Strauch kungs iħpaſchi pateizib ijspej- jees zaur ſawu wekkli un ſtingru valihdib u darbu m- fħanu. Kreetnam wiħra darbam piltinġi goħds peenaha Maſkawas Ahr-Rīga pa leelakai datai wifa Kohju u Dombrowska un Hamera luuġu saħġu d'sirnawas, leela Mawla eela lihds krafnai Gorki appluhduſħas. War dohmaht, kahds poħsts un behdas teem zilwekeem jaż- kuxu d'sħiħwolli appluhduſħas.

No Mahlpils. Zeen, "Mahj. weesa" laſtajji! Zaur fo rindinahm, zik finadams, paſneedu finas no muħſu apġab. Meħs Mahlpileſchi ne-efam wiſ Maleneeſchi, ta da warbuht dohmaht, bet waram jaw ar zitahm walteħhim fo- ddiñatees. Wifpirms kahdu wahdinu par f-kohlas buhns 1874. g. uſtafsija weżas nodeguſħas pagħi- f-kohlas u jaunu prahwu f-kohlas mahju ar diwahni ruħmigħam f-kohħeb, kur tagad wairak ta 150 f-kohleeki no daw, f-kohħotajeem teek mahżi. Draudsies f-kohla ir- ċewi walodas mahżiba, kuxu iħpaſchi kreewu f-kohħotajeem mol- għad. Preeħſch kahdeem pahra gadeem eetaiſſja Wihbrokka ba-

leidung v. Meyendorff sawā muischā augstaču meitinau draudses-fkohlu, kur ari rohlas varbs teek mahzihts. Gohds un pateifchana nahkabs tam wihram, kam ari Latveefchu tauta ir miha, un kas preefch tahs sawus puuhlinus netaupa. Mahspils draudse ir pawifam 5 fkohlas. Pagahjufchā gadā nahza dakteria mahja gatava, ko walsis ar zeeniga dsmittunga valihdsibū ustaifija un dakteri nolohne. Ir branga kohka ehka, ar tahtu tur wajadsigahm zitahm ehkam. Lihdi fchim bi dakteris tahtu jamekle, ko daschs newareja til lehti sa-neegt, bet tagad kahram tas eefpehjams. Walstei naw grun-tigas teefas mahjas, bet fanahk basnizas frohgā sawu feh-dechhanu natureht. Tadehk nahza weenōs prahots, noirkla Ahdmīnu mahju, lai waretu preefch tam derigu ehku uszelt, kas tagad jaw ir sem jumta un tils nahkamā waſarā taisiht vaseigta. Ja kahds no zeen, lasilajeem, kam preefch kahdeem 25 gadeem gadijahs zaur Mahlpili eet, tagad fchē nahktu, tad drohfschi no wina mutes dabutum dſirdeht fchohs wahrdus: „Us preefchū steidsahs Latvija, kadehk ar ne Mahlpile?“ — Ta tad ari pee mums fahl prahita gaismiaa is-plehstees. Babu peeminejis, newaru to fliktu nepeeminetu astaht, kas ari muhfu walsti beesi ween noteel. No zitahm pufchim dſirde no ſirgu sageem, kas dascham labam kahwiti jeb chselsli aibrauzis, it la ar favu ihpachumu. Tee ari muhfu widū eraduſchees. Janvara mehnēfī, kahdā wakarā, pee Mahlpils Schoppes frohga tika Paulas mahjas grun-neckam chsels no 120 rub. wehrtibas nosagts, kas wehl fchodeen naw fadsihts. Ne ilgi pehz tam ari Kalnawen mahjas pufgrandneekam tizis nafti no ſtata ſirgs lihds ar kamanahm nosagts, bet pehz ohtras pakal dſihfchanahs panahkufchi, sagli aibehguschi, kas wairak fa weens bijuschi. Ak pafaulē! ak pafaulē! kad gan tu reis miteees no faweei flikteem darbeem un eefahksi labaku dſihwoſchanu? Laikam nelad, ka-meht wehl pafaulē pastahwehs.

G. Schmidt.

No Salaspils. Laiks pee mums atmetees filts, beesais sinega dekis jaw fahl no-eet. Zihulis, tas ihstais pawafaras wehstnefis, lihds ar ziteem putninem, preezigi sawas dſeeminas gaifā ſkandina. Daugawā, kas no ſihwa seemas fal-tuma bij deesgan ſtipra ſafaluſe, tagad jaw ir ledus weetahm no uhdens pazelts un fahl gruhstees. Kā rāhdahs, tad wina ari sawus ledus drīhs eegahſihs juhā. Brauſchana ſinams ir gluschi flikta, tapehz daschs labaka zela dehks pa Daugawu braudoms bij labi dabujis ispeldees. M. Birkmann.

No Berowas pufes „Latv. tautas beedris rafſtu dabujis var to leetu, kas zitōs Latveefchu laikrakſis un tā ari „Tau-tas beedra“ 6. numurā ſinohis, ka tur kahdā fkohla kaufcha-nahs notikusi, kur fkohlnieki ziti par Kreeweem, ziti par Tur-keem gahjufchi un kas galā ar to nobeigufchis, ka Kreews Turku til nahwigi eewainojs, ka fchim pehdigi dwehſele bi-jusi ja-issaich. Lai nu gan ta fkohla ne-eſoht ar wahrdū peeminenta, tad tomeht ta flawa iſgahjuſt laudis, ka tā eſoht Karoleneefchu mahzitaja pagasta fkohla notizis un kad no daschahm pufchim mahzitajam par to usprahfchis, tad nu fchis lihdsahs, lai awises wina iſſkaibroſchanu uſnem. Gan tai-faliba, ka fkohlnieki brihwstundās Turku karu iſrahdiuſchi un ari sawus kara wadonus iſzehluſchi; bet pee fchahs ſpehles neweens naw nosiſts, nei ari pat pee kaukahdas winas tizis. Tildi pehz kahda laika tas pufens, kas Turkeem par sultani gahjis, ſafirdis un pehz kahdahm deſmits deenahm deewalista nahwē nomiris. Kahda ta wahjiba bijus, to ar wahrdū ne-

war nofazicht tapehz, ka tur neweens ahrēt naw flahf bijis. Ta flawa warbuht no zita kahda notikuma iſzehluſchi. Tā nafti preefch tam, kad tas pufens nomira, diwi palaidori, weens pufmuſchias rentineeka dehls un ohts fchā falps, ne tahtu no tahtu fkohlas uſkrituſchi kahdam Karoleneefchu fain-neckam un ſchō gauschi ſakahwūſchi. Par fchō leetu gan neko wehl laikam preefchā nemahk ſtahtih, kameht Berowas bruguteeja to buhs iſmellejuſt lihds galam. Bet kad par fchō leetu dauds walodas zehlahs un tā ſchā laikā ta pufena mitschana laudim ſinama nahza, tad laikam Latvee-fchu awiſchū ſinotajs abas leetas jauzis kohpā, lai gan wi-nas pawifam ſchikramas, un tā laikam tahtu blehnas par to nelaimigo Turku karu iſzehluſchahs. Tā ſinojoht Karoleneefchu mahzitajs, pats Latveefchu walodu neprasdams, lihdsahs „Latw. tautas beedri“ lai tas wifas Latveefchu awiſes un tā ari ihpachī „Mahjas weefī“ un „Baltijas wehſteefī“ uſlubhs, to agraku ſinu laipnigi lai wina wahrdā iſſkaidro un atfauz.

No Zehſim. Kā tureenas ſinotajs „Anzeigeblatt“ ſino, tad uſ Zehſu draudses teefas-kuŋa wehleſchanohs tā ſtā Februar Zehſis tika ſaufalta 1. Zehſu draudses kreis ſe-gasta wezalo un ſtrihweru ſapulze, lai waretu pahr daschah-dahm leetahm un nebuhſchanahm farunatees. Us ſchis ſa-pulzes tika pahrfpreets, kā waretu pahraudſicht walts loh-zecklu nodohſchanas makfaſchanu, kas ahpuf pagasta jeb zitōs pagastōs dſihwo, un kā rehkinu un rulu rafſiſchana pehz wiſpahrigi noliktaſ ſahrtibas buhtu iſdaramas u. t. pr., un preefch fchō ſpreedumu iſdarifchanas tika eezelta komiteja iſ preezem lohzeckleem un prohti iſ diwi walts wezakeem un trihs ſtrihwereem. Schai komitejai ari buhſchoht jaruhpejahs par tam, ka waretu iſgahdaht attaufchamu preefch wiſpahrigas kreis ſapulzes.

No Gaujenes draudses ſino, ka Grundsales fkohla ar Trikateefchu veepalihiſbu tā 14. April tils gariga un lai-ziga konzerte natureta. Gefahkums pulksten 6 wakarā.

No Wez-Peebalgas teek „B. Seml.“ rakſtihts: Behnā pufgadā, muhfu labdar. beedribas teatra ſlatuvi paleelinoht, teatra-ſpehleſtajeem til jaw gluschi masa ruhmitē wehl aitikahs, kur pabuht, kad, teatri ſpehlejoht, uſ brihtianu no ſlatuwes nogahja. Bet labdar. beedriba, rohlas ſlehpī naturedama, ſinaja drīhsumā lihſetees. Us ſlatuwes, tika zaur beeſu muhri no winas ſchikta, atradahs wehl weena leela iſtaba, kura zitreſejeem eedſihwotajeem par ſuhgſchanas ſahli bij de-rejuſe; ſchi nu tika paſchā ſeenas widū zaunt durwim ar ſlatuvi ſaweenota un ari zitadi kahdā ſinā par brangu dſihwojumu iſtabu eetaifita, tā ka turpmak winā ari wifas lab-dar. beedribas ſapulzes, kuras lihds ſchim waj draudses-fkohla, waj teatra-ſlatiſchanas-weetā notikahs, warehs notu-retas tift. Ar Deewa valihiu tika ſchi jaunā iſtaba ar ſch. g. pirmo „tehjas walaru“ 27. Februar eefwehtita — ar runahm un dſeefmahm un ar preeka un pateigibas pilnahm ſirdim pret ſirſnigi mihtoto Alabuſchew tehwu. — Jo prob-jam mums B. Peebaldeſſeheem ſchogad ap wezajeem Zah-neem diwas jaukas deeninas qaidamas: pirmajā tils muhfu draudses fkohlas-behnū ſwehſki ſwineti ar garigahm dſeef-mahm basnīžā un ar ſaizigahm dſeefmahm un daschadahm ſpehlehm uſ kahdas no jaukahm. Inesa esara pufſalahm, mahzitaja muſchias tuwumā; par ſchō ſwehſku ſekmigu iſ-dohſchanohs ſinams gahdahs muhju mihtohis draudses gans ar ſaweei fkohloſtajeem u. z. jo no tahdeem, kuri, „tā

prahigi wihi ir Latveeschu, ir Ne-Latveeschu starpā doh-migi skatahs un nepeemetahs wiš," ir muhſu apgabals tihrs; un ohtrajā — muhſu zeen. Peterburgsneki dohs muhſu teatri konzerti. Ari par ſchahs konzertes ſeimigu iſdohſchanas newaid lo ſchaubitees, jo laipnee konzertes deweji buhs muhſu paſiſtamee, iħstee tautas-dehli is Peterburgas augſt-floħlas, akademijas un konſerwatorijas un, ja ne-alojohs, winu starpā ari kahds gimnaſijas floħlotajs, pat kura kompoſizijahm fawā laika „17 kritiki“ ſpreedufchi. Čenahlums, kien nowehlam jo kipplu, nahks kahdam tohti fwarigam labdarigam mehrkim par labu; tadeht ari muhſu labdar. bee-dribas runas-wihi teatra ruhni wineem preekſč tam ween-baſigi atwehleja.

No Jelgawas. Paħr kahdu nekahrtibu pee rekrubħchu dohſchanas teek „Latv. aw.“ rakſtihs: No daschahm puſehm toħp ſiaohis paħr weenu behdigu leetu, kur daudsi efoht ſtipri noſeeguſchees pee rekrubħchu dohſchanas. Par rekrubħchu weet-nekeem tikufchi peenemti neween meeſiġi braħli, bet ari braħtu un mohſu behri. Taħs apleezinashanas par ſchahdu tuwu, braħligu radu buħſhanu tikufħas iſdaritas pee pagasta tee-fahm. Tur nu ejoht gadijuſchees zilweki, kas ſaweduſchi puwiſam fweſħus kohpā un ar swehrestu apleezinajuschi, ka tee ir braħli. Ka likuma wahrds neſiħmejabs wiš u wi-paħrigu braħtu buħſhanu, kahda wiſi zilweki ir braħli fawā starpā, to kafis no mineteem noſeedsnekeem pats sin, jo preekſč taħdas leetas nevrajaħs weħi swehrestu; ta kahda jaw weetahm noteekħi, kritihs tohti bahrga soħda.

No Krohna Abelmuiſchħas Kursemē. Daudsreis tas ir gadijees, ka daschs ſaimneeks eegahdajis few kulanu maſchinu, un veħdig i ta naw nekur derejxu; daschadas wainas peħz hij krahmu kombari janomet. Tamdeht es newaru kluſu ſtaħweħt un paſludinaju fa-weem tautas braħleem un ſemes ſaimnekeem, ka ſchi forte kulanu maſchinu O. R. 1., kuxu eſmu pirzijs no kaufmana Grahmann funga Rigā Nikolai eelā preti Strehlineku dahrsam ir preekſč widus ſaimnezzibas ta labaka; or ſħo maſchinu war ar trihs firgeem un peezi zilweki pa ſtundu diwus ſtiprus wesumus, alga weena kahdu labibu, gaun-schi tħri no falmeem, neſħħamvetu, jehlkulamu iſkult, jo au-ſas ir taħs gruhtakħas preekſč maſchinas, bet ari taħs neſħħammetas teek gluši tħri no falmeem noſiſtas, ari tħrijama maſchina, ar to ta fauktu „ſtakelwalzi,” kuxu war ar roħ-lahm, un ari reiſa ar kulanu maſchinu ar to paſchu firgu ſpehlu d'siħt. Schahs obas maſchinas es eſmu eegahdajis fawā rentes weetā, Krohna Abelmuiſchħa Augħċikursemē, jo mani laukti ir 360 puhrweetas, kas weħi paſtahw eelk iż-zejas eeri kies trihs lauku ſaimnezzibā, kur katra gadu man waijadseja malku preekſč ſchahweschanas riżi tħet-trief mit kubik aſi, kahd es ar rulleem wa jpriguli kuhlu; bet tagad es fawu labibu graudos ſchahweju un iſteeku ar peezi kubik aſi malkas; żaur maſchinu man tagad triħs deſmitpeezi kubik aſi masak uſet. Kahd katra aſi tikai peezi rublus reħkina ar preekſčħanu, zireħħanu un weħħanu, tad jaw eſmu wiñnejis 175 rublu weenā għad. Ari falmi teek man trefħu daku wairak, ka kahd buħtu ſchahwejis, un kuxi no lohpeem daudsreis labaki teek eħbi neka riżi ſchahweti. Ari u preekſčħu dohſħu fa-weem tautas braħleem finu par Grahmann funga supersoſſatu, tapat paħr Thomson funga supersoſſatu

un kaulu milteem, ar kureem eſmu ſeemas feħju, ruđsus, leeb meħra apfeħjis. Eduard Wirk, Krohna Abelmuiſchħas rentneek.

No Peterburgas. Ka „Peterburgas awiſes“ ſia, tad waltsi padomè tizis pabeigts pahrfpreedums par prozentu lelumu, kahdu briħw prasift pee naudas tapinashanas (iſ-dohſħanas). Ka lafitajeem jaw buhs finams, tad liħds ſchin nebija briħw wairak ka 6 prozentes nemt. Tagad efoht no-fpreests, naudas aisdwejeeem un neħmejeeem atwehleħt ja'vi starpā peħz patiċħħanas nolihgt prozentu lelumu; tikai bar kahm nebuħſħoħt briħw wairak nemt ka 3 prozentes pa meħneſi.

Ahrsemeſ ſinas.

No Sizilijs. Nupat atnakt pa telegrafu ta ſina, ka laupitaju nebuħſħanas apfeſħħam Sizilijs labi weżjabs. Ta par peemeħru preekſč kahdahm deenahm tika fakerti dim tee leelakee laupitaji un liħds ar winu faktersħanu ari u iſ-niħiha Sambuċċejha laupitaju pulks. Us katra galwa no abeem mineteem laupitajeem bija no waldibas iſ-foħi kahdi 1000 rublu, muhſu naudā reħķinajoh.

No Serbijas. Ap to laiku, kahd leelwalstju weetnekk tiegħi konferenzi Konstantinopel, Beż-zejt serbi bija fastahdi juſt rakſtu, kura wiċċi Turku pahrestibas un waras-darbus i-fawas behdas un zeſħħanas peemin. Schis Beż-zejt serbi rakħ tagad awiſes nodrulakħts un ta kahd to ari fa-weem lafitajeem pafneegi. Minetais rakħi fahlaħs ar ſchahdeem wahdeem „Breefmiga un poħstu pilna ir muhſu buħſħana. Spaid ſħanas, waixi ſħanas un mohħas jaw gadu ſimteeneem ir-muhſu likkens un muhſu zeſħħanas no 1767 ta gada ſahloħt ir-imbekk wairoju ſchahs. No ta laika (prohti no 1767 ta gada) mums wairiś nav preesteru, jo no Konstantinopeles mums fuha iħrixi, kuxi meħs neſaproktam, kuxi muħħas aplaupa un apfeſħ, muħħas iſſuh; un famaita. Winni waras-darbi un pahrestibas muhſu ſpehlu poħsta, bet bi-wineem mums weħi ir-tuħkio ſchahs zitū laupitaju un spal-taju; tee ta nosaulti mudiri, muſti, kadi, sapti, prasħalani kas muhſu beidhomo mantu un krahjum inkli apriji un nopleħi

Muhſu ſeme ir angliga; mums ir druwas un plawas ganibas un mesħi un geuhti strahdajoht mums jažeefi babb-japani pohħihs un behdas. Muhſu d'siħwosħħana ir-tikai u laimes noti kumi un biħħanħas. Muħħas fit, muħħas padar gauden, muħħas nokau; muhſu ſewas un meitas teek aħ-westas proħjam un apgħażi. Turks, kas Serbi mei-nosħi, teek atswabinahs no kara deenasta. Kahds Turku augħi manijs Ħsads-Beg Deralowitschs, Alfa-Paſħas radinekk weens pats apgħażiha 102 Serbi meitas; taħs wiċċas tħtureħas par wina ſewahm un neweena nedrikħi prezzeż. Gadu no gada miri ſimteem muhſu braħli ne par. Muhſu fuħdibahm un leejzibahm naw nekahdas weħrtibas p-Turku tiefahm. Pilsfeħtās bes breefmaħm nedrikħi kahd ditees, jo pilsfeħtās meħs teekam ar alkmenneem meħħati. Presexxi deenast laikha no fa-weem d'siħwoktem ne-eet aħra; ja-wi wiċċi war tikt nokauti. Baſnijha tikai eimam pa nakti un fawwus miruħħoħs aproħlam pa tumfu; Turki beħrinnekk u ū ſap-żejt eijoħi uſ-bruħi, saħħi ap-żeżeex un liħxi ar du-leem apwahrta. Muhſu d'siħħwe, no ſħubypula fahloħt liħol kapam beidsoħt, ir-tikai mohħas un zeſħħanas. Meħs no-

leekamees guleht, bihdamees, ka rihtdeen wairs dñshwi nepalikim.

Sawwaliba, warmahziba un lohpiba jaw wiſas rohbeschäf pahrkahpschäf. Us Dermischa-Baſchäf pawehli, kas is Aijas un Eiropas Baſchi-Bozukus ſapulzinaja, tika muhſu zeemati eelſch Koſovo Poljeſ ſadeſinati, aplaupiſti un iſpohtſti: 121 zeemis ſadega, 19 baſnizas tika no pohtſitas un kahdi 300 zeemati iſlaupiſti un wairak neka 2000 zilweku waj nu nolauti jeb wehrdibā aifwesti.

Muhſu baſnizas naw pulſtenu (Swanu), tapehz ka Turki mums nekauf, brihwi Deewu peelnugt.

Un tas wiſs noteek muhſu tehwu ſemē, ſtarp muhſu baſnizahn un kloßterem, ſtarp muhſu zeetofchaeem un pilim, muhſu pogahjuſchu laiku peemiaahm un leezineekeem, ko muhſu kchnini un zahri uſbuhwajuſchi. Mehs grib pahreheſt par Turkeem. Mehs negribam, mehs newaram to dariht, mehs newaram fauwu tehwu tizibu aſtaht. Naw eeſpehjams, ilgaki ſem Turku waras un warmahzibas dñshwoht.

1½ milionu Wezserbu luhdſahs few glahbſchanu; winu luhgſchanu naw pahrdrohſcha; no Eiropas aifmifti wini luhdſahs tahdus pat pahrvaldib, kahda Boſnijai apfohlita jeb Wezberbijas ſaueenoſchanu ar Boſniju. Palihdsat waijateem! Meers un meeriba atkal eeradiſees; zitadi mehs wiſi aifeſim pohtſta. Mehs luhdſam, lai muhſu biſlapa krehſlu atkal eelſch Weſſas eetaſa un mums preefchneekus un preefterus if paſchu tautas peefchirkut.

Ta ir muhſu paſemiga luhgſchanu. Mehs gribam drihſaki bohjā eet neka Turku warmahzibū ilgaki pazeest. Muhſu ſids mums ſaka, ka muhſu leeta ir tajna un tamdeht mehs jeram, ka muhſu ſchehla luhgſchanu tiks paſlauſita.

Ta fwabadi pahrtulkohſ ſkan Wezserbu rafis un if ta ſkaidri redſams, kas noſcheljameem kriſtigeem wiſs jaſapeeſch. — Kad Serbijs ar Turziju bija meeru noſlehguje un kad ſtarp Turkeem ta wehſits iſplatiſahs, ka Serbijs zaur ſcho meera noſlehgschanu naw viſnig i no Turzijas atfwabinajufch, kad Turku augſtrahiba un pahrgalwiba pret kriſtigeem polka jo leelaka, ihpachhi Wezberbijā. Turki ſkatahs us kriſtigeem, ihpachhi us Serbeem, ar leelu nižinaſchanu un tapehz wiſas pahreftibas un warmahzibas pee kriſtigeem nodohma, kas wiſeem tiks ween patihk. Brifchtinu viſſehtā noteek laupiſchanas darbi un ſlevkawibas. Gandlerhs neweena nafts ne-va-eet, kur kahds kriſtigs neteek aplaupihts jeb noſkauts. Lauſchu bailes ir tiks leelas, ta ka tureenah ſedſhwotaji wairs ne-ecdrohſchinajahs nafts laikā iſeet ahrā. Ahremes konſuli, kas us Brifchtinu aifbraukuſchi, ir no ſchihs nebuſhchanas paſchi ar ſawahm azim pahleezinajufchess. Turku teefas, pee krahm ſchihs leetas deht tika ſuhdsibas eesneegta, deemſchel neka nedara. Wehl jo behdigaki iſſkatahs eelſch Spekas, ſchini wezā Serbi viſſehtā. Schai viſſehtai ir ſmuč, daila baſniza, kas zaur Serbi tautas dahwanahm tika uſbuhweta wehl tanis laikō, kad Serbeem nebiha tahti gruhti laiki. Schi nupat mineta baſniza tagad jaw kahdas nedelas ir ſlehtga, tapehz ka laudis nedrihſti baſniza eet un Deewa kalpoſchanu turekt. Bijā iſpauduſchahs malodas, ka Turki nodohmajufch, ſem Aizas-Eſſendi wadiſchanas kriſtigeem uſbrukt, ka tee baſnizā tureſchoht Deewa kalpoſchanu. Bailes ta laudis pahreheinuſchahs, ka wini pat behrnus ſkohlaſ ne-ſuhta. „Tohs nemeerneekus wiſur waijaga noſkaut,” neſen kahdi Turku augſtmani ſazija.

No Konſtantinopeles. Kā laſitajeem ſinams, tad veſh Turzijas jauneem waldiſchanas likumeem teek Konſtantinopelē natureta parlamente. Schis parlamenteſ presidentis Achmeds Weſiks ir lohti eewehrojams wihrs. Kahds awiſchu ſinotajs pahr winu paſneeds ſchahdu ſinu: „Achmeds Weſiks runa ſkaidri pa ſranziſki. Es winu atradu kahda iſlabā, if kuras ee-eet ſapulzes ſahlē. Winſch nemeerigi ſtaigaja, jo pulſtens jaw bija 12 un wehl wiſi nebiha us ſapulzi fanahkuſchi. Winam bija melni fwahrli mugurā un Turku ſevure us galwas. Kad es iſlabā eenahju, tad wiſch laipnigi us mani pagreeſahs un iſturejahs kā fmalkam un mahzitam fungam veenahkahs. Wiſch buhs kahdus preezdeſmit gadus wezs, ar tumſchu ſeigu un no wiđuveja auguma; ir labi patuklis, zaur ko wiſch druzin wezals iſleelahs. Pahr wina dñshwes gahjumu iſhumā ſchahdas ſinas paſneedsamas. Paſreeſchu wiſch tika Maſ-Aiſiā eezelts par kommiſaru, tad wiſch tika ſuhtihſtis us Parifi un kad no tureenah pahrnahja, tad tika paſreeſchu eezelts par justiſes ministeri un wehlak par walſts daſbu wedeju. No ta laika, kur wiſch Maſ-Aiſiā bija par kommiſaru, ir daſhi atgadijumi lauſchu peemina uſtaupiſchess. Winu mehds noſault par „Turku Salamani“ un no wina daudſkahrt teek paſtahſtihſ ſchahds atgadijums. Tas bijis tā: Tee Bruffas viſſehtas dñshwoja diwi kaimini weens Turks un weens Armeneeti. Kahdu deenu Turks iſhabj us ſaku medischanu: ſaki dñhdams noſkriht no ſirga, bet kahja paleek fedla kahpili, ta ka ſirgs ſkreedams Turku gar ſemi pa rugaju waſa. Armeneeti to redſedams, ka wina kaiminach Turks teek no ſawa ſirga waſahs, paſker ſlantu un noſchauj ſirgu, lai Turku, fauwu kaiminu waretu glahbt. Veſh kahdeem mehneſchess Achmeds Weſiks nonahk us Bruffas viſſehtu par kommiſaru. Turks apſuhds vee wina fauwu kaiminu Armeneeti, ka tas winam ſirgu noſchahwes. Achmeds Weſiks leek Armeneeti teefas preefchā aifnaht. „Waj tu to ſirgu eſi noſchahwes?“ wiſch tam praſa. „Ja,“ Armeneeti atbild, „bet lai es jahjejam waretu dñshwibū glahbt.“ „Labi,“ Achmeds Weſiks ſaka, „makſa tu winam 50 liraſ (kahdi 13 rubt. muhſu naudā).“ Armeneeti lauſchu aif auſim, aifmakſa un aifteezahs prohjam. Oħra deenā Achmeds Weſiks apſtelle Turku. Turks atnahk. „Waj wiſch tew ir dñshwibū glahbis?“ Achmeds Weſiks praſa. „Ja,“ Turks atbild. „Tad tu eſi wina wehrgs, jeb tu winam makſa 20,000 piasteru (kahdi 1080 rubtu muhſu naudā) par ta-was brihwbas atvirſchanu.“ Turks breh, gauschahs, bet wiſs tas neko nelihds; wiham jamakſa 20,000 piasteru fa-wam dñshwibas glahbejam Armeneetim. Tapat kā taisns fo-gis wiſch iſturejahs toreis pret Bruffas biſkapu, kieu wiſch lika kahdés ſleht, tapehz ka tas preefteru wetas par naudu pahrdewis. Tapat wiſch lika ta laika Bruffas gubernatoru zeeli fanemt, tapehz ka tas bija kukulus nehmis. Taħdu taisnu foħgi toreis Turzijā nezeeta un tā tad Achmeds Weſiks tika no ſawa kommiſara amata aifelis un us Londoni aif-ſuhtihſ. Tik dauds no wina ſenakas dñshwes; tagad wehl kahdu wahru pahr to, kā wiſch iſturejahs par parlamenteſ presidenti. Parlamenteſ lohzelli jeb walſts weetneeli us winu ſkatahs kā us praveeti. Katru wahru, ko wiſch runa, wiſch tā ſaloht zaur pelehdigui iſturejahs iſſkaidro. Kad ſehdeſchanu ſlehdſama un ſapulzes lohzellem jaſchkejahs, tad wiſch ſapulzi ſlehdams paheplehſch papihra gabalu un tohs abus gabalus aifpuhſch prohjam. Kad kahds walſts

weelneeks runa un prahrti runa, tad winſch usmanigi klauſahs un faka, ja winſch weenis prahrtis, tohs wahrdus „labi, labi,” jeb ja winam zitadas dohmas, tad winſch taks iſſaka ar flaidreem, pahrllezzinadameem wahrdeem.

No Amerikas. Seemelu-Amerikas fabeedrotu brihwialstju bijnachais presidents Grants lihds ar fawu lausatu draudseni, fawu dehlu un snohtu fchi gada Juni jeb Juli mehnē ſi ammelleſchoht Peterburgu. No Nejorkas winſch efoht aifbrauzis us Londoni. Londonē winſch kahdu laiku uſtureſhotees un tad no tureenas dohſhotees pa Parigi, Brifeli un Berlini us Peterburgu. No Peterburgas winſch nodohmajis braukt us Maſklawu un tad pa Warschawu un Wihni us Italiju.

— Reis no Seemelu-Amerikas fabeedrotahm brihwialſtum runadami peeminesim, fa tagadejam brihwialſtju presidentam ir deesgan ruhpes un galwas grohſſchanas. Dauds weetās, kur pahrlwaldiba kahdi pahrgrohſſiumi iſdarami, tur rohnahs kawekli un pretestibas. Kā prohtams, tad demokratu partijs ihpaſchi tee pretineeki mellejami.

Widſemes muſchneefu landags jeb ſaeima 1877.

III.

Lafitaji ſin, fa Widſemes ſemkopibas likumi neween noleel, fa ſemneeku zeemats nedrihſt leelaks buht ne kā 1 arklu, bet ari, fa ſemneeku zeemats nedrihſt masaks buht ne kā 10 dalderus.

Scha gada landagam tas pagehrejums tika preefchā zelts, lai us preefchū buhtu brihw, fa ſemneeku zeemats drihſt leelaks buht ne kā 1 arklu un ari masaks ne kā 10 dalderus.

Scha pagehrejuma pirmas puſes nepeepildiſchanu zaur landagu jaw eſam apſpreeduſchi. Tad nu wehl atleef, ſcha pagehrejuma otrs puſas nepeepildiſchanu zaur landagu apſpreet. Jo landags pee tam pastahw, fa ſemneeku zeemats us preefchū fa lihds fchim nebuſſchoht un nedrihſtoht masaks buht ne kā 10 dalderus.

Manim leelahs, fa wiſai Baltijai un ihpaſchi ſemneeku kahrtai un Latweeſchu tautai landagom par to japeateiz. Jo ſcha likuma nozelschanu leeliski buhtu ſkahdejuſi.

Es nu iſhumā grībi iſſtaidrot, tapehz to par nelaimi turu, ja ſemneeku zeemati drihſtetu masaki buht ne kā 10 dalderus.

Tahdi maſi zeemati kahdu dalderu leelumā neſa-eet ar muhſu klimu. Mehs dſihwojam ſeemeiſ. Mums tadeht dauds waijaga malkas. Ja nu Widſeme iſſeltoſ neſkaitamas maſſaimneezibas kahdu dalderu leelumā, tad tē buhtu jojauta: no kureenes wiſ ſchis maſſaimneeku bars malku dabuhſ?

Mehs fawu mihiu Baltiju newaram un negribam fmah-deht. Muhiu ſemite mums dod maiſiti un linifchus un proti bagatigi, kād ſemi labi apſtrahdajam. Muhiu ſakams wahrdus teefcham nemelo: „kād ſemi labi kops, tad ſeme tewi kops.“ Bet tik trefna un tanka muhiu ſeme nawi, fa mehs Widſemeeki dahrsakulturu jeb dahrsakulturu waretu ee-west, tahdā wiſe, fa wiſu to maſo ſemegabalu ihpaſchneeki fawu ſemes gabalinu tik fmalki koptu kā dahrſu un tadeht iſ tāhdas dahrsafemes dauds wairak nauidas iſdiftu ne kā iſ prasteem iſhrumeem. Tā gan ſnams noteek neween Rīnā, bet par prowi ari Franzija, kur aplam dauds maſo ſemes

gabalinu ihpaſchneeki fawu uſturu tik ween zaur dahrsaturu dabu.

Tas mums Widſemeeki nau eejpehjams, tapehz fa muhſe ſeme nau tik wehrtiga fa Franzija ſeme. Un tapehz muſesgabalinu ihpaſchneeki muhſu widu nau ruhmes weetas. —

Maſu ſemesgabalinu ihpaſchneeki, fa kihli eedſhiti un eefleh leelzeemat ſobeschās, drihſ leelzeematneku baſilgā atkarent eekritihs, deht ganibas un deht ſchahdahm tāhdahm zitah leetahm. Par prowi: maſu ſemesgabalinu ihpaſchneeks fawahm 3 jeb 10 puhrweetahm ſewim uſbuſhwe mahjina iſtehre wiſu fawu maſo kapitalu. Gan nu winam ped ſemesſtuhris un mahjina. Bet mahjina un ſemesſtuhris mitā ſakoht peekhde un peekat pee leela zeematneeka. Wiſu no ſawas mahjinias un no ſawas ſemites newar atſtahtes lai leelzeematneeks ari deesin fo no wiſa pagehretu, par pro ganibas deht.

Tahda ſemes ſagreſchana gabalinō ſeſa-eet ar to ar ſtokratiku garu, kas Latweeſchu tautai eedſimis. Schis ar ſtokratu gars Latweeſcheem peeder kopā ar Germanu tautahkamehr pee Slahweem demokratikam garam wirſtroka ir.

Proti Latweeſchu tauta tāpat fa Germanu tautas katum gatawa, if fewis iſſelz ſipru un ſpehziu ſaimneeku kahrt.

Schis aristokratikſ gars Latweeſcheem jau biſa ſawas libas laikos. To ſkaidri parahda tas wahrdus „faimneek“ un tas wahrdus „lunga“, kas abi ir iſſti dſimti Latweeſchu walodas behrni. Kad to likumu nozeltu, fa ſemneeku zeemats nedrihſt masaks buht ne kā 10 dalderus, — un kad ſchā likuma nozelschanu ſemes ſagreſchana gabalinō ſahlku, — tad zaur to minetam Latweeſchu tautas, ne ſpeſtam, bet eedſimutſham aristokratikam garam taisni wiſtū zirſts.

Pati weza muſchneeziba, kad wehl par dſimtlaudim valdija, ſaimneeku kahrtu zeentja, ne-aiftika un kopā. Es eſm pahrllezzinahs, fa fchi ſaimneeku kahrtas kopſchana ſipri par palihdjejuſi, fa tautai wiſai dſimtbuhſchanai par ſpihti tādauds atlika ſodola un ferdes, fa tik ahtri gaſchaku un pīnigaku ſtahwoſli wareja ſafneeg, fa tagad ažiim redſams.

Tapehz loti par to japeezaſahs, fa ari tagadeja muſchneeziba nau ſahwūſi, fa to likumu nozelt, kas Widſemei apgalwo ſodoliſu un ſipru ſaimneeku kahrtu. —

Kad jaunu likumu zet, tad zehlejam laikam tāt jatiz, jaunais likums ne tik ween likumu grahmatā tīs eelits, fa jaunais likums dauds fo iſdarihs. Tapehz tad to jaunu likumu zet, kad tā nebuhtu?

Kad to likumu zet, fa zeemati ari masaki drihſt buht ne kā 10 dalderus, tad laikam tāt jazere un jatiz, fa ar laiku neſkaitams maſi zeematinu bars Widſeme iſſeltees, tā fa bediſot ne wiſ ſeele ſeemati, bet wiſ ſeele ſeemati kahdu dalderu leelumā ſemei un tautai tā ſakot fawu permiſos un fawu ſeegeli uſſpedihs.

Bet kas ta buhtu par perwi un kas tas buhtu par ſegelei! Nabadsiga perwe un ubadſigs ſeegelis. ſemneeku kahrturai tagad trefna ſaimneeku kahrt par ſouleem ir, tad iſchlikſtu it kā putra un ſemneeku kahrtu paſliktu par mees

bef freetneem fauleem, par algabschu un wakineeku haru, par hadakaulekremtejem, kureem ar mokahm ween isdotos us preef-schu fultees.

Zagad muhsfu fainneeki ir tee wihi, kas upurus nefs preefsch draudschu un lauschu wajadsibahm, kas par prowi-skolas buhwe un skolotajus lone. No tahdeem maseem dalderu fainneekem un masu semes gabalinu ihpachneekem tahdus upurus muhscham newar ne gaidiht ne pagchreht. Ta tad skolas drihs fahktu nihil un lihs ar skolahm ari wifa zita draudschu un semes lauschu buhchana.

No wifa ta, ka manim leekahs, mahzams un faprotams, ka landagam par to jayateiz, ka muhs no taha behdiga listena paargajis zaur to, ka nau lahmis to likumu nozelt, ka semneeka zeemats nedrihst masaks buht ne fa 10 dalderus.

Tomehr tam ar pilnu taisnibu war preti faziht, ka Lat-weeshos dauds rodahs tahdu pamasu wihi, kas pee leelzemat newar tilt un kas no wifas fids fahro pehz masaka semesgabala. Nereti tahi atstahj Widsemi un atmetahs Blif-kwas gubernā, kuri wini fewim tahdus defetinas virk.

Ari newar leegtees, ka pa semehm starp amatneekem netruhst tahdu, kas gauschi fahro fewim apgahdaht mahjiku un dahrus us dsimtu. Ari zitās semes, it ka Wahzijā un Franzijā, ro-dahs dauds tahdu masu semesgabalinu ihpachneeki.

Lai nu gan schi amatneeku un zitu pamasu wihi wehleschanahs nemas nau smahdejama jeb atmetama, tad ta to-mehr itin labi fa-eet ar muhsu wehleschanos, ka semneeku zeemats nedrihst masaks buht ne fa 10 dalderus.

Proti tahdus semesgabalus jau itin labi waretu panahkt. Til ween ka wini nebuhtu nogreeschami no zeemateem, bet no muishahm. Nupat wehl kahds barons manim stahstija, ka ta efot darijs. Widsemes muhschu leelumam wehl desgan atleel ne-apstrahdatas semes, kas muishneekeem ne-eeneis ne grafi.

Kam tahdas ne-apstrahdatas semes datas tahdeem amatneekem newaretu pahrdot, tikpat pirzejam ka pahrdewejeem par leelu labumu?

Ta amatneeku wehleschanahs peepilditos un semneeku labitas kouli tomehr netiktu islausti.

Krohga istabā.

Fanzis: Cabdeen winteh! Kas tad Lew, ka Tu tahds sapihjis sehdit; ja es garam edams ar kahju nejauschi nebuhtu pederhuis. Tu gan mani pavismam nebuhtu pamanijs; laikam gan la wegs laika paregons, skiftas sihmes preefsch nahloschahs wafaras buhki manijs?

Wimba: Lai nu paleek wafara; ta ir wehl Deewa rohla, bet tagad ar to jauno pa-audsi wairs newar gudris tilt. Galwa reibsi, kad wifu labi pahrdohma.

Fanzis: Gribetu labprakt dsirdeht, to ta Lew fauna darijs un wai Tu mani art tai pulla peestlaiti?

Wimba: No Teweem nu gan es neto skifta ne-esmu dsirdejus. To mahzibū Tu gan no manis weza wiha wari peenem: „ne-elaidees ar tagadejo pa-audsi, — skrihwerischeem — lai Tu no teem netku us nezeleem nowesis.“ Kas welnam masu piersitau pasneids, tas drihs wifu rohla pasaunde, un Tawam tehwam buhtu gan lapā ja-apgreeschahs, kad Tu tawas skohlas sinaschahs pehz schalaiska mohdes islestatu.

Fanzis: Luhdsams pastahstisti tak man, kas tad ihsti notizis?

Wimba: Waj tad Tu M. w. Nr. 10 ne-esi laskis, ka weens

no schalaiska skrihwerischeem nem sbleischanu par welna makhslu nolamahit un la ar to neko newarohit panahkt. Turflahf wehl par Wimba Andreewu rastta, ka tam tamehr pats N. Krohga bij eegahjis, sirgs bij nyrahwees. Waj kas gan slabjahs zaur awi-sehm laudis ispanst.

Inga: Waj ta naw ta pati leeta, kura isgahjuschā teefas deenā preefschā nakhli. — Man windreen scho Fahns stahstija, kas par schelbhu shleischanu shlnneeze no apwainoto pufes kula-kus dabujust bandiht, par lo tad pee pagast-teefas fuhssejus.

Wimba: Lai nu waj pee pagast-teefas fuhs, jeb zaur kula-keem favu taisnibu melle, tas man ir weena alga, bet waj tas ta slabjahs par wifu, lo dsird, mehli palaiht un awischu draukatajam par to siku laist, lai tas nodrusa, zaur lo wif fainmai to snaht dabu. Agrak, kad es augu, wareja nesin kas notilt, ir velite par to netchihksteja.

Fanzis: Bet tas tak gluschi labi, kad tahdus netikumus laikraksts pahrsmei, jo zaur to tee nedarbneki druslu raufees.

Wimba: Nu, nu; wehl naw wis tas skrihwetais par to sveito valizis; es nupat dsirdeju, ka par to us Rigu braufs un awischu druketajam pehz ta wahrova prasths.

Inga: Bet par taisnibu tak nelo nepadariks, jo tas wiffs tt efoht notizis.

Wimba: Gan jaw ar laiku dsirdeim, ta winam dshwojoht es. Tee laikti wis bes seknes nepaliks; es pats dsirdeju, ta par wimba svehti lahdeja.

Inga: Lahdefchana jaw ari pee mahau tizibas peeder, par to jaw ari buhtu wehrte laikraksts pahrsmeet.

Sohbugals: Kaka laikti debesis nelahp.

Brenzis us krahfs fapni murgu: Lila druslu pagaidiht.

Nahtre.

Sihki notikumi is Rīgas.

Seldeenu tai 26tā Merži uhdens bija Maslawas Ahr-Rīga Grebentschikowa nabagu namā apakshas tahschā til augstu us-pluhdis, ta tureenā eedshwotajeem bija augshas tahschā janometahs. Kad uhdens bija druszi kritis, tad 10 no mineteem eedshwotajeem, 6 wihereschī un 4 seeweeschi aktas apakshas tahschā eegahja; bet kad uhdens nakti zehlahs un wini paschi neglahbahs, tad wif 10 noslihka.

Atbildei.

D. J. — S. Laudeht Juhsu wahrs tasshu naw falehjists, ta wrenreis „o“ veeta nodrukatis „a“ un ta tad ihpachā isskaidrojuma lastajem newaijadiehs. Muns schel, ka Jums skahdas masas drusas kuhdas debt „jadsid dauds nepatikkhanas.“

A. B. — B. „Rakts is muhsu apgabala“ paleek ne-islehtahs, jo kad kahds meita favu brughtguru besfaunigi lama, brughtgans to atstahj un meitas mahte grīb Leishu ubageem līst par brughtguru Deewu luht, tad tas nar nefahds cewheejamās atgadijums, ta plashī jo plashī buhtu awises aprakstams.

Raudas papihru-jena.

Rīga, tai 1. April 1877.

Papihri	prāpīja	malka
5 prozentē iekšprijas 5. serijas no 1854	rubl.	rub.
5 " prehīju bileses 1. emītījas	180	"
5 " 2. "	180	"
5 " Rīgas namu īkhli-grāmatas	"	"
5½ " īpoteķu īkhli-grāmatas	"	"
5 " Widsemes īkhli-grāmatas (ne-ussat.)	99	98½ "

Cepirēschanas zenu-rahditajs.

Rīga, tai 1. April 1877.

20 garnizas rudsī malka — r. — l., kweeschi — r. — l., meeschi — r. — l., ausas 1 r. 40 l., grīku putraimi 4 r. 50 l., ausu putraimi 4 r. 50, meeschi putraimi 2 r. 70 l., stari — r. — l., karupeli — r. 90 l. 2½ pudi cupīt rudsī-malki malka 2 r. 40 l. un — r. — l., kweeschi-malki 5 r. 50 l. 1 puds kweesta malka 12 r. lbd 13 r. — l., feens — r. 70 l., salni — 60 l. 1 aks (7 pehdas augsta un platā) behsī-malka malka — r. — l., behsī un alkāchī-malka — r. — l., alkāchī-malka — r. — l., preeschi-malka — r. — l., egli-malka — r. — l.

Atbildedams redaktehrs Ernst Plates.

G i n d i n a s c h a n a s .

Var laipni eewe hrofchanu.

Baur fho laipni sinju, ta es bes W. Klevesahl funga, Peterburgas Ahr-Riga, leelā Kaledonijā Nr. 10, kas, tapat kā libdi schim, arī us preelschū apstelle-schanas vreelch ruktu-stikla (Tafelglas) is mana stiklu-fabrika „Karlsbitte“ preti nems, tagad arī glahsneelu-meisteram Aug. Kehler, kas ofis Peterburgas Ahr-Riga leelā Smilshu-eelā Nr. 19, efmu ruktu-stiklu pahrdohfchanu nodewis un peebela buhs, tikkidz ta fugneeziba buhs atweheta, tikkis is mana fabrika bagata krahjumā dabujame.

C. G. Mahlera atraitne Wentspili,
stiklu-fabrika „Karlsbitte“ ihpachneeze.

Lehdurgas, Widrischu, Igates, Nabes un Inzeema

Riga dīshwodameem pagasta lohzeltem 23. un 25. April fch. g. tiks leelā Banaga mahjveet, pret rītigā pagasta-malsfchanu noslīdzinājhanu pāses pārmihtas.

Lehdurgas pag. wald., tāi 23. Merz 1877.

No Budenbrok waldis magashnes (Diklu draudse) tiks 20. April fch. g. pulst. 10 pr. pufd. uhrupē wairaksohltaneem pret tuhlin nomafschau pahrdohsti 150 puhti rudsnu 100 puhti meeschnu un 100 puhti anfu.

Budenbrok pag. wald., tāi 21. Merz 1877.
Pag. wez.: T. Baumann.

No Walmeermuischās

pagasta magashnes tiks latā trefchdeenā rudsni, leelās un masalās datās pahrdohsti.

Pagasta waldiba.

Ruhstisch walstei, Walmeeras kreis, Limbašu Rātnies bāsn. dr. waihaga

Skohlotaja un skrihwera.

Kas schozs abus amatus grībēm peenem, teek užināti ar ūzīhām lezībahnm līdz 23. April fch. g. pēc schāhs pagasta waldbis peektēties.

Ruhstisch pag. wald., tāi 21. Merz 1877.

Pagasta wezalais: J. Sahlman. 3

Rahds neprejezes dahrneeks ar labahm lezībahnm teek tuhli preefsch tādu Rīgas turumā buhdamu muischu mēlehts. Kārtakas finas Peterb. Ahr-Riga, Dīsrnamu-eelā Baltina namā, 1 trepi augst.

Seewas ieb meitas war preefsch seltara-
vee D. Schmidt,
Sirgu- un Smilshu-eelā stuhi.

Akenstahkes (Klingenberg) muischā, Mažpils bāsn. dr. teek no Zirgeem fch. g.
freitna ķehkša metleta.
Tuvalas finas pēc tureenes muischā fungem.

Ruhjen Leelas-muischās

gada=tirgus

netils tapat kā issahjuščā gada Ruhjen Leelas-muischā noturējis, bet Ruhjen Leelas-muischās Krānti pufmuischā (pēc Papertrohga) — un trefchdeenas deht šogad novis 10. April, bet pirmdeenā tāi 11. April.

Tāi 27. April fch. g. tiks Turkalnē, Iekštikles dr. pēc Rūpē trohga noturējis

sirgu-, lohpu- un
fra h mu - t i r g u s .

18. April buhs

leelais sirgu tirgs

pēc Ludiņu trohga apstākli Auer muischās (Vidēriem)

No zensures atwehlehts. Rīga, 1. April 1877.

Drieklets un dabujams pēc bilschū- un grahmatu-drieklets Ernst Plates, Rīga, pēc Pehtera bāsnizas.

Atfauldamees us augschejo fludinajumi, man ir tas gohds, zeen publiku un manus gohdajamus tundes Rīga un tāhs aplakhtnei us tam usmanigus darib, ta es, pebz tugschanas esfahschanas bes mana lihosschintig glahsneelu-amata arī stiklu-andeli ar baltu ruktu-stiklu is glahsneelu-fabrika „Karlsbitte“ etatāschu un latru apstelle-schanu tilpat leelumā kā arī masumā par fabrika zenahm ispildschu un apsoblohs to man libds schim dahvatu uſtizibū ar schā jaunā andele uſturecht.

Laipnigus apstellejumus luhds

ar zeenishanu

Aug. Kehler,

Peterb. Ahr-Rīga, leelā Smilshu-eelā Nr. 19.

Priwat-stundas

Kreewu, Bahzu, Franschhu un Lateineeschu valodās teek dohtas Romanowla Nr. 6, 1 trepi augst. Turpat arī teek klaveeru spheleschana mahz̄ta.

Englischi auschamu deegu pak-kamb.

Rīga, pēc Sinder-eelās wahreem Nr. 29.

S. R. Pobegalow un Dehla, pēdahwa auschamus deegus wiſķis numuroš un wiſādās pēhrwes par wiſlehtako zenu un wiſlabalo englischi fort. Turpat ir arī dabujami wiſadi audeli un drehbes, «palivas, duhnas, elu-pēhrwes, wadmals u. t. pr.

Uſdurwim redsams kugis Nr 29.

Adalb. G. Berg

pulkstenu-bohde

Schkuhnu-eelā, Tambellini namā, preti Gulbja apteeķim pēdahwa fāmu krahjumu wiſas sortes pulkstenus, pulkstenu-leħdes un aksleħgas sem apgalwo-schau par wiſlehtahnm zenahm.

Sataijschana (Sīlahvīschana) teek uſtizami un luhdi isdaritas.

!!! Gewehrjams !!!

Par lehtu mafsu teek wahdi ar apgalwo-schanu par pastahmibū wiſādās rafids ar un bes kahdas bohstabu isrohtaschana dehnās eremehketi. Arī teek uſtizti eljes pēhrwē us gatāni mahletahm kapu plātētēm un krasseem par iſklatram eſpēhjanu lehtu zenu us to finalakso ispilditi. Apstelle-schanas peenem Maſſl. Ahr-Rīga, Stabu-eelā, (Sūlenstr.) Nr. 92, Mihi mahjā pirmas durvis pa labo rohki.

Masa muischās Leepajas dīsels-zela turumā (Leipzīg) ar 150 puhraweetahm: apfētētēm lankeem, meschū un auglu-dahru teek par 2300 rbl. pahrdohsta. Kārtakas finas leelā Tuymānu-eelā Nr. 28, no pulst. 11 līdz 2.

Leepajas pastneeka prohwes numuri ir dabujami Rīga Melona grahmatu bohde, Rungu eelā Nr. 20, kur tas pats pastneeks apstellejams un fludinajumi preefsch wina nodohdami.

1500 ahbelu foħfi

teek pahrdohsti April mehnesi kā jeme buhs attu-fuſi Rūjene, bēkera Baltina mahjā 1 trepi anglofā pēc dahrneeks, un pēc pulkstenu taifstaja M. J. Kangur ir no tām labakħm sortēħm ahbelu foħfi dabujami.

Aug. Kehler,

Peterb. Ahr-Rīga, leelā Smilshu-eelā Nr. 19.

Muischā ir pahrdohdam

briwa no parahdeem un strihdibahm ar kahda 2000 puhraweetahm seimes, leelām pīawabm, bībahm ganibahm, veenahigū meschū preefsch bīwes-kohseem un dedīstāmas mafas, atrohdabs i tablu no Daugavas, 58 werstes no Birebblas-Tānburgas dīsels-zela stančas Sirotino, par 800 rbl. līdz 23. April fch. g. — Skaidras finas u bujamas Peterburgas Ahr-Rīga, Alu-eelā (Bennenir.) Nr. 9 pēc R. Meier f., no pulst. 8 līdz 12 preefsch puhdeenas.

Bloħmas muischā, Smiltenes dr. teek poħteh ahħolli foħfi efti krohneem par 35 kav. gabala pahrdohsti

!!! Wolmeerā !!!

Schujamas maschinas

leelā iswelle, ar pīnigu galwo-schanu, feschas pulkstenus

selta un fudraba, riktiġi eedamus, par leħħata

zenahm peedahwa

G. G. Henschel,
(Eicfa namā)

Labi dihgħostschus

abholina, timotina- un rei-sahles-sħekla pēdahwa A. W. Zwilling, maja Kaledonijā-eelā Nr. 16, preti Gilde-nama elā

Labakħas Schweiżijs

saħlu-wihns

Asant-wiħns

ir dabujams wiħni-pagrabs no

Euis Lundmann un beedr.

Frisħas pukk- u dahrfa=anglu seħħla pahrdohsti

H. Gögginger,

Rīga, Sinderu-eelā Nr. 15.

— Seħħlu-andelmi dabu pēnas-teežu. —

Trefchdeen, tāi 30. Merz fch. g. ir at seħħi bunti pasadus. Teek mibki luħġis, ja las to buħiż-jeħbi, pret patiegħibas-algu nodohxi Ernst Plates, dritt-namā.

No polizejas atwehlehts.

Sihstulis ar fawu kaimimi.

(States Nr. 7.)

"Nu," Stihps teiza, "winſch fuhsahs, zil ſlitti winam wan-gā ſlahjees un la winſch pliks un kails atkal vahrnahfschoht. Kā nu, tad tas to aktu, ko winſch Trihnai iſtſtijie, atpa-fal atkemtu, tadeht fa tu Trihnai par fawu wedeklu pan-dams winai to naudu it nebuht ne-efi iſmakkajis."

Rugajs palila bahls fa ſkihts un peeturejahs iſbaiku pilus pee frehſla.

Behdigi winſch fazija: "Es likſhu to aktu no Trihnies pa-rafſtih, fa wina to naudu fanehmuse."

"Bet es eſmu leegineeks, fa tas naw teefā," Stihps atteiza. "Tu rafſhu waretu klufu zeest," Rugajs fazija iſbihjees.

"Un kād man leek ſwehreht?" Stihps jautaja.

"Ak tu mihtais Deewis!" Rugajs nopushtahs, "ta tad es ſehdetu ſmuki kamanās!"

"Dohd winam to Mininu par feewu, tad ta leeta ir beigta," Stihps atteiza.

"To ween tik nē! To ween tik nē!" Rugajs uſtahwa.

"Zilweks," Stihps eefauzahs, "waj tu nemas us Deewu un us wina teefu nedohma? Wini, to nabaga bahrinu, tu paſaule iſgruhdi? tad tu iſleetaji preefch farva labuma un nu tu nekahdu apſchelofchanohs nepaſhiſti! Uſluhko tawu nabaga behru, fa tas noniht! Waj winas ſidei buhs puſchu luht, tapehz fa tew, naudas-wilkam, wehl nelad naw deesgan? Waj nekahdai ſwehtibai nebuhs pahr tewim nahkt? Nedſi, fawu dehlu un Trihnai eſi laimigus darijis un wini laulibā dſihwo Deewam un zilwekeem par preeku un pats tu teizi, fa ar to meiteni eſoht tawai mahjai notikufe ſwehtiba, un nu tu eſi atkal tas ſihkſtais, augſprahigais nerra, kahds tu jaw biji. Lai taws behrns mireſt un lai wina pehdiga nopushta ir tawa noteſaſhana!"

Rugajs zeeta klufu it fa tahds, kām ſirds no pahmetu-meem fagrahbta; bet pehz kahda brihtina winſch teiza: "Winſch ir mani par dauds kaitinajis!"

"Tewi!?" Stihps waizaja. "Ak tu besgohtsha zilweks! Tu winu lihds duſmahm ſakaitinaji un gribi nu teift, fa winſch tewi eſoht pa dauds kaitinajis, tapehz fa tas tawu rohku fa-wehra, lai ta newaretu ſit. Zaur to winſch tewi un pats ſewi no netaiſnibas paſargajis. Tew wehl buhtu winam ja-pa-lejahs, neka us winu duſmotees. Un Rugaj, waj tu neluhdi iſ deenas: "Pedohdi mums muhju parahdus, fa mehs pe-dohdam ſaweeim parahdnekeem?" Waj tu gan dohma, fa Deewis tew to grehku pulku pedoħhs, kād tu negribi weenu wainu pedoħt, ko tu weens pats par wainu turi, bet ko iſkatra ſa-pratiga zilwela prahs par labdarifchanu atſihtu, ko tas tew parahdijis, tewi no netaiſnibas notureddams. Atgreeses un ap-dohma, fa tew janirſt un atmīnees ta wahida: "Ar to meheu, ar ko juhs mebrojat, tiks atkal jums atmehrohts." To fa-lijis Stihps aifgahja un atſtahja Rugaju weenu paſchu.

Rugajam bija aufſtas ſweedru lahſes us veeres falrahju-ſahs, ta Stihpa wahidi winu bija fagrabbuſchi un ſatrih-jiņajſchi. Winſch fehdeja ilgi klufu, un rohkas ſalixis greesa brihscheem kreijo iħlejha ap labo, brihscheem labo ap kreijo. Bihpa bija iſdiſjuſe un winſch to nemanija un ſimehkeja tik-arweenu brohjam, duhnus nemas ne-iſlaſdams. Ta winſch wehl fehdeja pehz puſſundas laika. Behdigi winſch uſzelda-

mees fazija zeetā balſi: "Né, né! No tam nekaſ netiks!" un gahja pee fawu darba. Mahjas neweens pats neſinaja ſho-ſarunaſchanohs; bet to gan wiſi manija, fa Rugajani kant laſ ſabs galivā grohsotees, no kām tas newaroht atginatees. Winſch daudſreis noſtahjahs darba widū un noſkattijahs uſ weenu weetu; bet neko neteiza. Gewa manija, fa winſch bes meega gultā wahlojabs; bet ir wina neſinaja, kahdas wainas deht. Jautadama: "Rugaj, kā ſtei ſpeech?" wina nekahdu at-bildi nedabuja, jo Rugajs iſkai neſaprohlami paaurdeja, ta fa ſkaidri wareja redſeht, fa winſch ſkaidri iſteikt negribeja, kā ſina ſirdi ſpāidija.

Stihps bija oħtrā riħta agri ar Ludwigu un fawu ſaim-neezi uſ pilsfehtu aifdewu ſchees. No zeema laudim neweens nebija Ludwigu pamanijis, tadeht fa tas preefch gaifmas jaw no zeema bija iſgħajjis un Stihpu netahlu no pilsfehtas ġagħidja.

Ludwigs pats neſinaja, ko Stihps iħſti griboh, fa tas ſho uſ pilsfehtu bija luħdiss liħds nahkt un atpakaſ nahkoħt wiſeem rabiħtees.

Pre ſikreteera eegħajju ſki Stihps ſirdi aifgrahbts fazija uſ Ludwigu: "Saxi man, Ludwig, waj tew negribetohs teħwa un maħtes, kā ſtei miħletu un tu atkal toħs waretu miħleħ?"

"Kā juhs ta warat praſħt, Stihpradneek," Ludwigs fa-zija. "Kas ta, kā es, fawu teħwu ne-efmu paſinis, uſtizigo maħti agri paſauđejis, oħru atkal atradis, no taħs atkal at-rauts un atpleħiſt, — taħħds ſin labaki, kā ſtei it, ta weenam paſħam paſaule ſtaħweħi! Ta ir mana atbilde uſ juħsu joutajnum; wairak man naw fo teift, juhs paſchi to ſinat."

"Ludwig," Stihps teiza un ſneedsa winam fawu roħku, pee tam tik fo ſawas aż-żaraſ notureddams, — "Ludwig, waj gribi buht muhju deħħi? Waj gribi muħħi kā ſawus wezakus miħleħt, muħħi zeeniħt un goħdaħt, ar mums miħligi wezumā apeeħees un mums weenreis kā behrns aqis aifspesi?"

Ludwigs ſakehra paſneegto roħku un fazija ſirdi aifgrahbts: "Ja, to es gribu, tik teefħam kā Deewis lai man ir ſchelħiġis!"

Stihps winam apkeħrahs op kallu. "Redi," winſch fazija es tewi miħlu kā ſawu paſħa behru un mana ſeewa tewi ta pat miħle! Behru mums naw, radu ari nekahdu. Meħs noſpreedam, tewi behru weetā peenem, ja tik tu gribet, un ſikreteera kungs jaw to akti ir uſħemis, ko meħs tagħad gri-bam paraſħiħt. Winſch ari pee teefħam to wajjadsgo apgħadħaħs."

Ir Stihpene Ludwigu nobu tħoja un firſnigi norandajahs.

Sikreteeris lajja nu preefchha to akti, kura tika pehz tam-parakſita.

"Taſ, kā ſtei wehl likumōs par to leetu ir teifts," winſch fazija, "to es apgħadħaċċu."

Ludwigs neſinaja, ar kahdeem wahrdeem buhtu fawu patei-ġibu un preeku iſfazijis.

Wini tik ilgi ween pilsfeħta paſħawejahs, zil ilgi abeem wi-ſiħħeem laika preefchha atvuhħanahs bija wajjadsgo.

Atpakaſ brauzoht un zeemam tuvojotées lauðis wiſur no laukeem wiñneem preti naħxa, ap-weiżinajha Ludwigu un ſneed-sa winam roħku. Bet fa wehl tee briħnejahs dſirbedami, fa Stihps Ludwigu behru weetā peenemis.

Tas iſpandoħs pa wiſu zeenu un ta ari Rugajs to bija dabujiſ dſirdeht.

Minna, no preekeem pahru nema, fehdeja pee Trihnies aug-ħaż-za un luħdha, lai fihi winu no Deewa puſes ne-ataħħtu.

Zehkabs ar Gewu bija nogahjuschi pee Stihpeem un tur bija ihsti farefsefchanahs preeku svehtki.

Apalchistabā fehdeja Nugajs weens pats lehntreßla, resu reisahn galvu pee tam kreditams. „Stihps ir traß,” winsch fazija, „winsch dara feschdefmitfestā gadā sehna stikus it kā diwyadmitā! Nu ir Ludwigs bagataks nela mana Minina, kurai tatschu ar Zehkabu jadalahs! Un buhtu man winam tee diwituhslofchi ohrtu jadohd, tad winsch buhtu tas bagatakais wifā widū. Es wehletohs, ka nebuhtu wis tik zeets us winu bijis! Bet kas tad to war fa-ohst? Weenteefgais Stihps man tatschu to ari wareja pateikt. Nu labi, ka Gewa un Zehkabs tur ir nogahjuschi!”

Pehdigi tee pahrnahja. Zehkabs usgahja augschā pee fazwas feewas un Gewa eenahza eekschā. Winas gihmis mīdseja ajs preekeem.

Winsch prasija: „Waj tas teesa? —”

„Ir gan teesa,” Gewa atteiza, „winsch ir mahjās un paldees Deewam wēfals un spigts, bet winsch ir dauds iszeetis un pahdīshwojis.”

„Dā!” Nugajs teiza. „Un waj ta ohtre leeta ari ir teesa?”

„Sinams,” Gewa atteiza. „Winsch ir Stihpa peenemts behrns un mantineeks. Tā Deews labu atmalka!”

Nugajs paklepoja, bet neka ne-atteiza.

„Ta ir Deewa-bihjigas mahtes svehtiba,” Gewa teiza tahlaki runadama, „to svehtibu, ko mahte mīrdama wīnam atlahju. Ak Deews, ka pawisam zitadi tu to darijīs; tu sawu behruu lahdeji un wīna laimi ipohstiji!”

„Lahdejis!” Nugajs eefauzahs. „Kas to teiz?”

„Minina!” Gewa atteiza, „un waj ne-esmu pate dīrdejuſe, ka tu wīnu fawenoſchanohs lahdeji?”

„Ak Gewa,” winsch fazija, „dauds ko laſtumā padara, ko lai Deews schehligi peedohd!”

Gewai 'to dīrdoht ſirds palehzahs. „Nu,” wīna fazija, „nu tatschu es weenreis dīrdu, ka tu noschehlo!”

„Ja, man tewim taisnība jaſaka, mīhla Gewa,” winsch fazija, „es to daschreis esmu noschehlojis un Deews lai man to peedohd!”

„Nugaj, waj tu to no teefas teiz?” Gewa eefauzahs un wīna drebeja, no preekeem pahrnemta.

„Ja, Deews to ſina,” winsch fazija.

„Waj gribi to atkal par labu pahrwehrt, mīhlo Nugaj,” wīna prasija un fatwehra mīhlīgi wīna rohku. „Waj gribi wīnus svehtibit, waj mani un tarvu behren, pats ſewi un muhs wifus padariht laimigus?”

Nugajs wīnu fmāididams uſſkatija fazidams: „Es gribu gan! Atſauz wīnu ſhurp!”

Gewa pahrkrejha pahri un drīhs Ludwigs, Stihps un wīna ſeewa wīnai ſihdsā eenahza eekschā.

Nugajs gahja Ludwigam ar preezigu gihmi preti un ſneeda tam rohku, fogidams: „Ludwig, wīfs lai ir aismirſt! Ir jaw ilgi un fmāgi deesgan manu dīwehſeli ſpedis. Eijs pee Mininas. Kad juhs wehl weens ohtru mīhlu turatees, tad es juhs ſvehtibū! —”

Ludwigs bija tā apſulbis, ka winsch gandrihs ne no weetas newareja pakustetees; bet Stihps wīnu uſwilka augſchā un drīhs it drīhs bija tee zeeſchanas gadi aismirſti preeziga ſafarefſefchanā un gaideanā laime.

Zehkabs fazija uſ Stihpu: „Sihmes noteckahs un brihnumi!”

„Lai Deews paſarga,” Stihps eefauzahs ſawā ſirds preekā

ſkā ſafmeedamees, „tas wīfs noteckahs it dabigi un es ūn labati, no luxa awotina muhju ſtohdsineeks uhdent ſmēl, ko pee brandwihsa preelet!”

Wini nonahza no augſchistabas un Nugajs ſvehtija ſo wīs behrns.

Minina atkal drīhs kā ſpīgta, jauna rohse uſſeadeja ſam pilnā ſtaſtumā. Wineem uſ baſnīgu eijoht, kur wīnus māzitojs laulaja, ſemneeki fazija, ka tas eſoh ſas ſmūkakais pahris ſeemā un tohs diwus ne balodifchi nebuhtu warejuſchi weeno dākuſ ſalaſiht.

Wini nogahja pee Stihpeem dīſhwoht un wīnu mīhleſtiba aplaimoja tohs diwus wezifchus. Ludwigs un Minina tohs tā ſaloht uſ rohkahm neſaja un Stihps ſvehtija ik deenai tahs dohmas, ko winsch bija iſwedis.

Nugaja māhja un Stihpa māhja bija par weenahm palitħ ſħas un weena mīhleſtiba wifus ſawenoja.

Waj Nugaja dīwehſelē bija kā ſahrgrohſſijees? Kas to wejra ſinah. Bet winsch bija palizis laimigs tehwis un wīne wezums nebiha wairi nekahds nurdigs. Ar Gewu winsch dīſhwoja laimigaki tā nekad un fa-ihgħanahs wīnu ſtarpa nekad wairi nekadahs. Bet ari Trihne par to ruhpejabs; wīn ar ſawu jautrumu nelahwa nekahdahm duſmahm uſnahkt. Għi beja wezais ſahħreis ſafihkt, tad ta tam atnejha ſawu ſmuk puiku, fazidama: „Mihla teht, paturat druſgi to nerahm; taſ-pebz jums praſa.” Un masais Zehkabs ſneedsahs ar abhañ roħzinhahm pebz weztehwa. Wīnam wajjadseja tad to mīhle behruu lezinah t un ſawu duſmoſħanohs aismirst.

Wezais Lipſis peedereja ſihds pee Ludwiga ſamilijas un Minina to ſohpa it mīhlīgi.

Bet laimiga Gewa pee tam daudreis ar aſarahn aqis ſħa-weiha un ar faxxentahm rohkahm luħgħdamahs fazija: „Kunge, Tu eſi dauds pee manis darijīs! Taww ſahħad lai ir flawiehs muhſchibā!”

J. K.—II.

Tehwa ſvehtiba ſtiprina behrena namu.

Konrads Valdinſch bija laħda ġewwabijiga māhza tajebi kahda māsa pilseftinā Heſſenē. Winsch teħwu un mahti loħi agri paſauđeja; laħds onkulis neħma to nabaga bahreni ſawu namā un kohpħanā. Kad Konradam, ta to ſehnu ſauza, bija ſkohla ſaik ſħażi, wīna ſkohlotaji wīna jautru prahru u māhżiſħanohs redsedami, u smudinajox wīnu uſ ſtudeerefchanu; wīna onkulis bija ari ar ſħaħdu ſkohlotaju weħleſħanohs meerā u tā ar uſzilħibtu winsch eefahla f'ho żetu. Kad għimma ſkohla bija beigta, Konrads aifgħajha uſ universiteti (augħlu ſkohlu). Ari f'għi winsch tika zaur tħċallu māhżiſħanohs laħ-dam profeforam jeb augeſt ſkohla ſkohlotajam paſħihs, kurex wīnam — zit eephejha — valiħdibu rakhdiha. Bet f'hi għoħd wiħrs tika uſ zit u ni Konrads pa-lik weens tif ar to, kās pee deen ifħekla uſtureħhanas wajjadis.

Ari ta paħħidis, kurex wīnam onkulis rakhdiha, tika atrauta. Tas onkulis, kurex ſewi un tohs ſawejus zaur maſu andi gruhti, bet goħdigli uſtureja, nomira. Wīna mosa manta peedereja teem wehl maseem behreneem; nabaga Konradam nekked ne-atiħxa, bes ween taħbi ſelha-un wezi fudraba naudax-gabali, kurex wīnam onkulis wehl dīſħws buhdams ſeemas-ſveħħihs u dīm tħidha bija ſħall-kofis; f'hi wīfa mantiba wehl ne-istiſiha pilnus 25 rublus; tas bija wīfs, kās f'hi jauneklam preek ſħudeerefchanas paveigħchanas bija. Afaras, kuras

winsch pee fawva onkula sahrla raudaja, nebijia ruhpes afaras, bet patezigas mihlestibas un behrnischkas ustizibas pret fcho dargu draugu.

Winam bij tas nodohms, to winam astahtu mantu teem maseem onkula behrneem nowehleht; bet winu aifbildnis dewa Konradam to padohmu, lai winsch to naudu paturoht, un kad Deews — pee kam nelahda fchaubischanahs ne-efoh — fahdu amatu pefschkirschoht, tad winsch waroht wineem to aismal-fah, fo winu tehwä Konradam dewis.

Konrads greefsahs atvaka us universiteti. Winsch dimkahr-tigi pawairoja fawu tshallumu, un tahs fahrtigas isdohjchanas us pusi pamasinadams sinaja, ka ta suma, kura no onkula bija astahta, tik tas weenigais lihdsekkis preefsch wina mehrka jafneegschanas bija.

Rudens beidsahs un seemas aukstums eestahjahs; nabaga Konrads nedrihkhsteja par to maso naudas sumu to tai universites pilfchekta dahrgu malku pirk; wina fainmeeks, kahds wez sakenjs, kufsch wifj deemu fawä darba-weeta stahweja, astahwa winam fawä labi furinata istabä lasht un rakstiht, zil veen gribaja.

Seemas pufgads bija pee gala, kura muhfu Konrads dauds strahdajis, bet mas ehdis bija; jo wina deenischlis usturs, pehz wina onkula nahwes, gandrihs — bes fwehltdeenas, kureä winu eluhds wina nama fainmeeks us pudefeenu — zits neka nebijia, ka kartufeli, maise un augli. Lai gan winsch to mantotu naudu lohti taupija, tad tomehr jaw bija lihds pusei istehreta, bija wehl apgehrbs japhek un ta valika tik preefsch nahlofsha mehnefcha. Wehl winam bija pilni pufohtra gada preefsch-lafjumi jalkaufahs. Tomehr winsch valika zeeti pee fawas avuemfchanahs, jo bija mahzjees us Deewu zereht.

Tai masä pilfchentä, kura winsch bija dñmis, dñhwoja wina krusflehws, ta pilfchentina fkohtotajs, vihrs, kuru Deews ar behrneem bagati fwehltjis, bet kuxam mas mantas bija. No fchi bij Konrads dauds reises zaur fahdu andelmani eluhgts, un tagad winsch aynehmabs winu apmelleht. Kahds masums wesches un laba grahmata us zela bija wifj, fo winsch lihds nehma; oħra deenä pehz fawas aifjeloschanas wifj fasneedsa fawä krusflehwa dñhwolli un tika no wina ar tehwifchku mihlestibu fanents.

„Kapehz,” ta prafija kahdä deenä wina wez tehwa draugs, „kapehz Juhs nezelojat us Hollandi? Juhs sineet, ka Juhs mahtes tehws, lai gan no dñsimuma Hesseets bija, Amsterdami (Hollandi) dñhwoja un ka winam tur bagati radi ir. Kas gan buhtu weenam no fcheem Jums to masumu doht, kas preefsch Juhsu mehrka fasneegschanas ir waiadfigs! Es ar sinu fahdu lugt, kufsch ar labibu us Rohterdami brauks, ar fo Juhs par lehtu malku — warbuht ari par weli — lihds tureenei warejet aifbraukt, jo ta luga laudis man ir pasifstani.“

Konrads nelikahs to diwi reisas teiktees. Wina krusflehws brauza lihds tam lugim, apgahdaja Konradu ar usturu, wezu manteli un fahdu naudas masumu un wehleja laimi un fwehltibu us zelu.

Tas gruhti aifkrauts fugis brauza lehni, bet patikhams pa-wafara gaifs un jauks Reinupes elejas isskats kawaja muhfu Konradam laiku. Behdigi bija Rohterdama aifjelosgt, muhfu jounelis atwadijahs no luga kapeirka, kufsch ne fahdu naudu par to wefchanu nenehma, bet apgahdaja wehl tur klahf fahdu fugi, kufsch us Unsterdami brauza.

Us weenreis bija Konrads tai leelä fwejhä pilfchentä, kur

ikkatris ar fewi un fawahm darifhanahm darbojahs, ta ka ne-weens us nabaga fwejhneelu nefkatahs. Winsch prafija kahdam wezam birgelim, kufsch ar winu lihds bij brauzis, pehz kahdas labas, bet ne wifai dahrgas weefnizes, kuru winam tas birgelis ari parahdiya. Sche no sehdahs Konrads kahdä kambara laftä, bes ka buhtu kas winu manijis. Behdigi kad winsch pehz wakarinahm prafija, atnefa winam dauds wairak ka bija prafijis, un ta gulas-weeta, fo winam dewa, bija tik tihra un ruhmiga, kahda winam ilgu laiku nebij bijusi; Konrads guleja aif teem winam ne-urasteem gultas-preefschklarameem lihds gaifham rihtam. Winsch kaunejahs, kad atmoh-dahs un redseja zil wehlu bija; bet wehl jo wairak istruhfahs, kad pehz fawä rehkinuma prafija, jo tik dauds tika pagehrehts, ka gandris nekas ne-atlika.

Dñtäls dohmäss eegrinis winsch nehma fawu zela-fohmu un speeki un aifgahja.

Jaw Rohterdamè, kad tas labais fugineeks wina padohmaweweis un waditajs bija, winsch bija pehz teem Amsterdamè dñhwodameem netakies mahtes radeem prafijis un finahd dabujis, ka tas wezakais mahtes pufrahlis jaw feni-miris, bet ka wina dchls wehl dñhwojoh un lohti bagats kaufmanis esoh. Ari to radineeka dñhwolli winsch biji lizees apfihmeht. Amsterdamè nonahjis winsch prafija kahdam bes darba stahwofham wiham pehz ta winam apfihmetu nama, kufsch winu weda zaur dauds masahm un behdigi zaur weemu lohti garu celu us to apfihmetu namu, bet pagehreja, par jaunu isbrih-nefchanahs Konradam par fchahdu puhleenu pufguldi.

Dñli aifkustingahs firdi winsch eegahja tai leelä, bagata namä. „Tu nenahzi sche tik pee radeneeka, bet ari pee Wahzu tauteescheem,” ta winsch pats few drohfsibu eerunaja, tad prafija pehz nama-kunga. Winam tika rahdihts us darba istabu. Gelschä eenahjis winsch stahweja pee durwim labu laiku, bes ka buhtu kas pehz wina wehleschanahs prafijis. Behdigi kad winu joutaja, winsch likahs fewi pee nama ihfahneeka westeres, fawze tam fawu wahrdi un ar ihfeem wahrdem isteiza tam fawas familijas likteni. Bagatais radeneeks apfliatija Konradu no galwas lihds kahjam, tod rakstija meerigi tahfak un beidsoht prafija: „Nu, fo tad Juhs wehlatees?” — Konrads aifjarka, un afaras nahja is wina azim; winsch ne-atrada wahrdus, ar fo buhtu warejis atbildeht. Behdigi runaja kahds jauns kungs, bagata radeneeka fwainis, no Wahzu nabageem un nabagojchanas, nehma daschus naudas gabalus un gribaja tohs Konradam sineet; bet fchis, dñli firdi kustinahs, paleezahs un isgahja is kambara.

Kad winsch weens pats bija, kahwa afarahn straumē pluhst. Pudefea bija pahri un Konrads nesinaja, ka lai ar teem mas atlikuscheem grafcheem usturahs, ka lai gulas weetu at-rohd un beidsoht ka lai us Wahzemi atvaka teek? Winsch steidsahs no fchihä dahrgas pilfchetas ahrä tikt, gribedams kahdä fahdschä tur lehtu gulas-weetu atraft. Tani leelä pilfchetas ka ari preefsch-pilfchetas elu, namu un kanalu pulkä un baicodees, ka wehl tik dahrgu zela-rahdituju ne-atrastu, ka preefsch-pufdeena, winsch bija no fawä rikliga zela nollihdis un vec juhremals apmaldees. Pludu laiks bija pahri, un juhra stahjahs fawä wezä weeta. Wahnas un kralki, kuri pee ta wi-neem no juhras uslahta galda bija barojuschees, fkehja flani brehldami no juhras prohjam.

Grandison seed.

Ras ir mihestiba?

Mihlestiba ir dabas dñhwiba. Wifa paſaule nonihktu, ja mihlestiba iſſustu.

Zif jaufa eepreezina fchana ic fajuhtoht, ka ohtra dwehfelé teekam zeeniti un snoht, ka muhsu preeki fwejchu waigus fahrtu un muhsu breefmas fwejchu fruktis satrzhina, un ka muhsu zeefchanas fwejchu azim asaras ifspeesch.

Mihlestiba ir kā ūaule; ari aktis winas tuwumu ūajuh. Mihlestiba ir or tiflibu un gohdibū til eekschligi ūaweenota, kā ūmarscha ar rohī. Kā ūaule ar ūau ūiltumu un ūphschumu ūwilina ūukes is ūemes, tā mihlestiba ūikumu is ūirds. Jauneka zeeschana ir til migla un duhni, wihra mihlestiba ir ūlaidra ūeesma un ūirmgalvis buhdams ūildahs ūinisch wehl-pee winas ūoglehm. Pateefiba, tifliba un mihlestiba naiv ūis ar dimantu ūlīhdinajamas. Ķemantoht tahs war gon, bet ne ūis pirt. Mihlestiba ir mihlestibas gohda alga. Virma ne-ŵainiga mihlestiba ūeeweschu ūidi ir ūaules ūschekschana ūinas eekschliga ūsīhwoschanā. Pateefiga mihlestiba ir ta, kura jo prohjam ta pate paleef, kād ari ūinai ūifs ūeek ūeeqats.

Dsihwoschanā atgadahs azumierkli, kuros mehs daschu reisti
debejim tuwaku stahwam, kā semei; bet wini ir jo reti, tapat
kā faktus stahda brihmuma seeds, jo gandrihs wits zilweka
muhchs pa-eet, kamehr winu atkal seedam redi, kad winus ne-
eeiwehrotus kauj no seedeht! Tas svechts brihdis, kura pirma
aplainmodama mihlestiba muhsu fruktis atmohstahs, ir til weens
azumierklis. Winisch ußwelt tahs eekschfigs mihlestibas stihgas
muhsu dwehfele ar jo angstu ſkam. Wat tam! kutsch ar
rupjahm rohkahn eelauschahs un winas famaita. Wifa ba-
gata paſaule ar fawni ſeltu un fudrabu newar to paſaudetu
wairs atlhdifnaght.

Debeschliga mihestiba, tu eſi ta, kas zilwekus wirs ſemes
ar neſchikramu ſati ſaweno. Muhscham iſchkti, bet tik zaun
tewi wiwi paleek muhscham ſaweenoti. I. Behrfusſch.

Weevils *stictis.*

Kahdā Wahzijas pilsfehtā tīka nesen kahdi tschetri jauni zil-weli preefsch teejas faulti, tadehk fa wini bija kahdā wees-nīzā trohfsni zehluschi. Wini bija wiſi kohpā norunajuschi ee-eet kahdā weesnīzā, un lai waretu weesnīzas faijneeku preefsch ziteem weesem kreetni issmeet, tad pagehreja tahdas leetas, ko wiſch nemas nespēhja doht. Wini eelschā eegahjuſchi ap-fehdahs ap kahdu galdu un pirmais no wineem fazija: „Sulaini, atnesat man weenu vorjuu zeptusđi rnatwu akmeurus.“

— Ohts pastelleja porziju bruhni wahritus uhdens pumjus ar needru salateem. — „Man.“ trefchais fazija „atnefat weenu vuþporziju zela usraugus un diwi zeptus bohdes-sektus.“ — Zeturtais atkal pagehreja tuwasko dseßszela tuneli ar fihpoleemi pilditu. „Mani Kungi, saimneeks fazija, kureßch pa to starpu bija fulainim libdsas nostahjees, „tohs ehdeenus, ko juhs wehlatees, gan es jums newaru doht; het kad es jums tai westa zellu preefschä tschetrus us eesma zeptus uerrus ar neprahfibas sohsti. Waj juhs tad buhfeet ar to meerä?“ — „Dohdeet schurpu,“ fauza wiſi tschetri weenä baſsi. Saimneeks isgahja

No jensures atwelehts. Riga, 1 April. 1877. Dr. Lehts un dabisjams.

no ištabas un pēhž tam nahža schiglī atpakaļ no pawahlra pa-wadihts, kuričh milsgī leelu eefmu rohkās tureja, fainmees meta ar rohku, lai tohs jaunkungus veroht us eefnia. Schē nu no zītu weefu fmeekleem aplaunoti, fahka lamatees un ka-mehe pēhdigi tas stikis ar pleyfchanohs beidsahs.

J. Behrsin s.

B-I Fungam!

Zeenijams kungs! Taja farunā starp Tihrumu un Ingū Mahj. weesa numurā Juhs gribet publikai eeteikt, ka ta no manis farakstita „Wahzu waloda” esohit norakstita is Neikena W. w. grahmatas. Tahdu apwainoſchanu pawifam nebuh ne-eſmu pelnijis; jo drohſchi waru iſſaziht, ka is Neikena grahmatas ne-eſmu neweenu teikumu norakstijis. Katriš prahītige ūlweks, kas pateſibū zeeni, abas grahmatas wahrdi peh-wahrdi falihdsinajoht, leezinahs, ka teefcham tā naw wiſ notizis. Sinams wahrdi jeb noſauzeeni jaw newar buht katri gramatikā jauni. Tee jaw ari naw weenas personas jeb weenas grahmatas, bet wiſas tautas un winaſ walodas peder-ſchais ihpaſchums. Tadeht, ja gribet publikai no manis lo faunu eeteikt, peerahdeet ari wainas, zaur furahni wareet latru pahrleezinah; jo ar waherdeem ween jaw alasch mehds katri fawu preteineku apwainoſt.

Peesihmejums. Vahr mineto grahmatinu turpmat pā
ſneegšim ſpreedumu. Nedakšīg.

Semes aphios.

Widus-Amerikā ir augs, kas tā fakohē teek flaukts un kuri
tur tadeht ari nosauz par „semes gohwi.” prohti par „mage,”
kas tureenās walodā to nosīhme. Šis mage-augs ir u
ahdu wihsī tā aloē-augs. Mekšikas eedīshwotaji wina fehdi
isskrabina dohbju, kur tad mehds fawilktees balta, gandrihi
muhsū gohwju peenam lihdsiga fula. Tureenās eedīshwotaji
fcho fulu ik rihtus issmei un leek raudseht. Dsrehrens, to
wini uš tahdu wihsī fagatarvo, efoht ne tik ween gahrdēs, bet
ari reibofchs. Mekšikaneeschi fcho dsrehrenu nofauz par „pulle.”

Bl—Ges.

Mihleem jaunajeem kahsu rihtā.

Dauds laimes dīshwē wehlu Jums!
Kaut frehtais Deews, tas patwehrums
Pats frāhrnus pahr Jums iſplehstu
Un iauša dīshwē eiemestu!

Juhs jaunā dīshwē eng'li sveiz,
Ar meera palmahm preti steids:
„Jel weenā prahā dīshwoejet,
Pahr wisu Deewu mihlojeet!“

Lai mihelestibas deewelle
Juhs flusos brihschds usmelle,
Us pastchwibū ſlubina
Uu weenprahſibū mudina!

Atheideans rebuke Gran Blaies